

DEBRECZEN

A DEBRECZENI FŐKÖZLETKÉZI ÉS 40-AS PÁRT HIVATALOS KÖZLÖNYE

Előfizetési ár helyben, házhoz hordva:
Egész évre . . . 12.- kor. Negyedévre . . . 3.- kor.
Félévre . . . 6.- kor. Egy óra . . . 1.- kor.

Egyes szám ára 4 fillér.

Felelős szerkesztő:

SIMON ISTVÁN.

Lapkiadó:

HOROVITZ ZSIGMOND.

Előfizetési ár vidékre, postán küldve:

Egész évre . . . 18.- kor. Negyedévre . . . 4.50 kor.
Félévre . . . 9.- kor. Egy óra . . . 1.50 kor.

Egyes szám ára 6 fillér.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Darabos-utca 7. sz. a. — Telefon 412. szám.

Igazságot várunk!

Itt, urak útnak a gyulai törvényszék előtt a vádlottak padján és fölöttük az igazságszolgáltatás pallosa lebeg. Az a bűnök, hogy megöltek egy embert. És bár ezt a kárhozatos, a természet minden rendje ellen vető cselekedetet a gonosz emberi indulat már igen sokszor elkövette, ezuttal a mai társadalom cinizmusán is keresztültör az igazság, amelyet a kíváncsiság hevít, hogy milyen sorsuk lesz a vádlottaknak.

És ebben a szorongásban két parttól hullámoz a közhangulat a vádlottak felé.

Az egyik hullám, a vádlottak társadalmi állásához közel állók rokonszenvét igyekezik eljuttatni a bíróság esztrádjára elé. A másik hullám a ködmönös pór nép izzó gyűlöletével akarja a vádlottak személyét körülvenni.

A közhangulat e háborgásában rendületlenül csak az igazság ideálja áll, amelyet azonban most sajnos erősen ostromolnak, a pártokra szakadt igazság-érzetek.

Ezt a veszedelmes, ártó ellentétet az okozza, hogy az ítélet pallosa előtt két társadalmi osztály szeretné maga felé billenteni az igazság serpenyőjét.

Amikor Achim Andrást leterítették az ő politikai és társadalmi ellenfeleinek a golyói, ennek a bűnyeknek korszakos jelentőségét bőven megbeszéltek. Rámutattunk arra, hogy ez a véres összetűzés a mai urisztály népgyűlöli politikájának olyan ijesztő dörrenése volt, amelyre ha a nép is hasonló választ adna, borzalmas leszámolás ideje következne.

Főlöszleges tehát újból ennek a szerencsétlen ügynek politikai súlyát kiemelni.

Elégge bizonyította a véres eset után az egész polgári társadalom megrendülése s az urak béke után kiáltozó félelme, hogy itt kiszámíthatatlan következményű provokálás történt, — a nép szívére fröccsent véres inzultussal.

És most, amikor ütött az ítélezés órája, nem amiatt szorong a józan és becsületes gondolkodás, hogy a pörben szemben álló társadalmi osztályok a békés csabai provokálást még veszedelmesebb küzdelemmé élesíthetik, hanem szorong a miatt, hogy az osztályellentétek már az igazságszolgáltatást is szeretnék hatalmas piederstálján megrendíteni és politikai eszközzé súlyosítani.

Ez természetesen csak kísérlet, a

mely a magyar birói lelkiismeret fehéren izzó tüzén megsemmisül. De nem lehet elhallgatni azt az otromba érvelést, a mely beleszól a birák munkájába egyik és másik oldalról is osztályérzelmeket harsogva az esküdtek felé. Nem közepkori tetemrehívás az igazságszolgáltatás és nem uri befolyások kaszinó-asztala. Ne mondja tehát senki, hogy vesszen az ur, vagy vesszen a paraszt, mert mind a keítő csak addig hajthatja le nyugodtan a fejét, amíg az igazságot ki nem mozdítják a helyéből.

Ez az egyetlen fegyverünk és szirtünk a politikában és a társadalomban is. — Ha példát adunk arra, hogy ez a fegyver és ez a szirt nem mindenkinek nyújt egyenlő védelmet, akkor az anarchia zsilipjét nyitjuk ki és az igazság helyére engedjük az öklöjogot.

Várja be tehát mindenki tisztelettel a törvényhozás munkáját és ne igyekezzék senki az egyéni érzelmek hullámozásával ezt a munkát megzavarni. Mert itt nem az az igazság, amit az urak hajszolnak és nem az az igazság, amit a szívében megsebzett nép lelkülete követel.

Hanem az igazság az, hogy senki emberfiát magabiráskodó indulattal el-

A legszerencsétlenebb riport.

Ita: Mark Twain.

A szerkesztőségben, melyben segédszerkesztői minőségben működünk, tegnap késő este megjelent nagybecsült barátunk, a virginai mr. John William Blacke. Arcában mély és szívetlöpő fájdalom tükrözödött, mikor mély sóhajjal és tiszteletteljesen letette az asztalra az alábbi cikket s lassu léptekkel eltávozott.

A küszöbön egy pillanatra megállt s szemmeláthatólag viaskodott magáva, hogy szavakat találjon érzelmeinek kifejezésére. — Majd fejével a kézirat felé intett s elcsukló hangon így szólt:

— Oh barátom . . . mily borzasztó! Azután sirva fakadt.

Bánata annyira meghatott bennünket, hogy csak akkor jutott eszünkbe őt visszahívni és vigasztalni, amikor már ő eltűnt és erre késő volt.

A lap már benne volt a gépben, de mivel tudtuk, hogy barátunk nagy súlyt helyez cikkének megjelenésére s mi ettől a megjelenéstől bánatának enyhítését vártuk, nyomban megállítottuk a gépet s helyet szorítottunk cikkének.

A cikk így szólt:

Rettenetes szerencsétlenség. Mikor tegnap este hat óra tájban mr. William Shuyler, South-Park egyik régi és közbecsülésnek örvendő polgára elhagyta lakását, hogy bemerjen a városba, amint évek hosszú során át megszokta, kivéve egy rövid időköz, 1850. tavaszán, mikor az ágyat kellett őriznie egy

sebesülés következtében, melyhez olyképp jutott, hogy felakart tartóztatni egy megbokrosodott paripát, amennyiben megmondolailanul a ló mögé állt. karjaival hadonászott és ordított, mint a sakál, ami ha csak egy pillanattal is előbb történik, kétségtelenül még jobban megijesztette volna az állatot a helyett, hogy megállásra bírta volna, noha ez reá nézve elég végzetes volt s még szomorubbá és borzasztóbbá vált anyósának jelenléte következtében, ki mellette állt s szentánuja volt a borzalmas eseménynek, mindazonáltal több mint bizonyos, sőt valószínű, hogy a baleset pillanatában másfelé nézett, mert rendszerint nem volt éber és figyelmes, sőt éppen ennek ellenkezője, ahogy állítólag a saját anyja kijelentette, aki nincs már az élők között, hanem a vidám feltámadás reményében, immár három évnél hosszabb idő óta, hatvannyolc éves korában elhunyt, mint jó keresztény, de vagyon nélkül, mert az 1849 ik évi tűzvész mindent elpusztított, ami je volt.

Dehát az élet ilyen. Szolgáljon e komoly esemény valamennyiünknek tanulság gyanánt s igyekezzünk olyképp élni, hogy ha a végső percünk elérkezett, meg is hallhassunk. Tegyük kezünket szívünkre s fogadjuk meg ünnepélyesen és őszintén, hogy e perctől kezdve kerülni fogjuk a részegítő serleget. — (A „California” saját tudósítójától.)

A főszerkesztő itt volt, pokoli lármát csapott, a haját lépte, feldöntötte a butorokat s engem leszidott, mint egy közönséges gazembert. Ahányszor az ujságot. — mondta —

ha csak egy félóra is rámhagyja, beengedem magamat csapni a legelső jöit-ment hülyétől, vagy az első örültől.

Mert mr. Blockenek ez a borzalmas cikke — mondta tovább — semmi más, mint örjítően ostoba szószátyárkodás, melynek sem csattanója, sem veleje s melyből mit sem lehet érteni. Ezért bizony kár volt megállítani a gépet.

Lám, így jár az, akinek jó szíve van! Ha oly udvariatlan és érzéketlen volnék, mint bizonyos emberek, akkor kijelenttem volna mr. Blockenak, hogy közleményét, tekintettel a késő esti órára, már nem vehetem föl.

De nem, az a bánatos sopánkodása hatotta meg a szívemet s megragadtam az alkalmat, hogy valamit tehessen fájdalmának enyhítésére.

El sem olvastam cikkét, hogy lássam, vajjon nincs-e benne valami kivetni való, hanem sebtében néhány bevezető sort írtam s szedés alá adtam. Mit nyertem jószágommal? azt, hogy a szidalmak egész vihara zudult rám.

El fogom olvasni a cikket s majd meglátom, csakugyan megérdemli-e ezt a felhaborodást? Ha igen akkor jaj a szerzőnek.

Elolvastam s be kell vallanom, hogy első olvasásra kissé zavaros. Még egyszer elfogom olvasni.

Még egyszer elolvastam. Valóban zavarosabb volt, mintsem gondoltam.

Harmadszori olvasás után kevesebbet

pusztítani nem lehet. És nem azért kell itt tiszta igazságot szolgáltatni, mert háborog a boszu-érzése a nép megütött lelkében és mert ez a láng az uri osztály nyugalmát fenyegeti. Oh, nem az urak békessége, vagy a nép szenvedelmepörög itt a kockán, hanem az igazságosztás érinthetetlen ideálja, amely a lelkünkbe oltotta azt a törvényt, hogy a bűnös lakoljon.

E pillanatban nincsen politikája e pörnek. Mert ezt az alantas szenvedelmet a bírói függetlenség kiharancsolja a törvényteremből.

Volt politika az előzményekben és netán lesz politika a következményekben, de az nem politika, hogy ölni nem szabad és a gyilkost utól kell érnie a legtisztább igazságnak.

Visszavont petíció. A tavalyi képviselőválasztások alkalmával a marosvásárhelyi Mezőség kerületben a Kossuth-párti gróf Bethlen Istvánt választották meg dr. Wittmann Ernővel, a munkapárt jelöltjével szemben. A kisebbségben maradt párt petícióval támadta meg a megválasztott képviselő mandátumát. A Kuria vizsgálatot rendelt el, amelynek lefolytatása után mára tüzte ki a petíció tárgyalását. A peticionálók azonban időközben visszavonták keresetüket. A Kuria első választási tanácsa Sebestyén Mihály elnöklelté alatt tartott mai ülésén megszüntette a további eljárást és a peticionálókat tizenhátezer korona költségben marasztalta el.

Nyomdába tanulónak felvétetik egy fiu.
Darabos-utca 7. sz.

érték belőle, mint először. Azaz: a semminél is kevesebbet.

Most már ötször elolvastam, de ha megértettem, akkor menten százéves legyek. Az elemzést nem bírja el. Olyan dolgok vannak benne, miket egyáltalán képtelen vagyok megérteni.

Nem mondja meg, hogy mi lett William Shuylerral. Éppen eleget mond róla, hogy érdeklődésünket felkeltse irányában, azután elejti. S egyáltalán ki ez a William Shuylers a South-park melyik részében lakott? És ha hat órák elindult a városba, vajjon odaérkezett-e s ha igen, hát történt-e vele valami? Vajjon ő-e az a szenvedő alany, akit „rettenetes szerencsétlenség” ért?

Tekintettel a részletek gondos kiszínezésére, mely a cikkben a szembeűnő, úgy látszik, többet kell érteni belőle, mint amennyit lehet.

Mert a cikk homályos, sőt nemcsak homályos, hanem teljesen érthetetlen. Mister Souyler tizenöt évvel ezelőtt történt lábtörése volt-e a „rettenetes szerencsége”, amely mr. Blackenak olyan határtalan bánatot okozott s arra bírta, hogy éjneg idején sieltesse a lap nyomást s a világnak hírt adjon az esetről?

Vagy talán a „rettenetes szerencsétlenség” alatt mr. Shuylers anyósa vagyonának pusztulása értendő?

Avagy talán épp e három személynek is becsületére való nyelvecskével megáldott személynek három évvel ezelőtt bekövetkezett halála? (Noha, ugylátszik, nem baleset következtében halt meg.)

Szóval: miben is állt tulajdonképen az

Az új indemnitás.

Az összeférhetetlenség.

A képviselőház ülése.

A képviselőházban ma Rakovszky beszéde, aki az inkompatibilitás szigorításáról szól, alkalmat adott egy ad hoc együlésre, melyben részt vett a Justh párt, a Kossuth-párt és az Andrássy-csoport és a néppárt. A képviselői tisztség megvédésére alakult az egyesülés. Justh Gyula maga körözte a névszerinti szavazást kérő ívet. Az ívet minden párt tagja aláírta.

Szünet alatt a folyosón élénken pertraktáltak az összeférhetlenségi kérdésről. Justh Gyula ezeket mondta:

— Annak idejében, amikor a választások fölött való bíráskodást kivették a képviselők kezéből, mondtam, hogy akkor az összeférhetlenség fölött való bíráskodást még inkább ki kell venni a képviselők kezéből. Ő akkor a Kuriát ajánlotta; ha most Rakovszky a közigazgatást ajánlja, azt is elfogadják, mert az is magas fórum és alkalmas arra, hogy a képviselői tisztességet megvédje.

Az ülés megnyitása előtt Sándor Pál odamerészkedik a néppárti csoportba és Molnár Jánossal, Rakovszky Istvánnal, Szemcsényi Györggyel és a többi halálos ellenséggel kezét fogva, élénk vitába kezd. A papok által elhasznált „óvszerek”-ről folyik a beszéd. A napirenden levő igazságügyi tárca költségvetésének tárgyalása előtt Rakovszky István indítványának megokolása áll az összeférhetlenségi törvény módosítása tárgyában.

Berzeviczy Albert elnök fél 11 órákor megnyitja az ülést.

Hitelesítik a múlt ülés jegyzőkönyvét.

Elnök bemutatja a kérvényeket és irományokat.

Új indemnitás.

Lukács László pénzügyminiszter törvényjavaslatot terjeszt be az indemnitási törvénynek egy hónappal, július hó végéig való meghosszabbításáról. Az új indemnitási törvény mindössze az alábbi két szakaszból áll: 1. §. Az 1911. év első négy hónapjában viselendő közterhekről és fedezendő állami kiadásokról szóló 1910. évi XIX. törvénycikknek az 1911. évi X. törvénycikkkel az 1911. év június hó

a „rettenetes szerencsétlenség!” Miért állt Shuylers, a hülyeszámár a ló mögé, ha azt fel akarta tartóztatni? S miképp történetelt, hogy letiporta egy ló, mely már elrohant mellette?

Mi szolgáljon nekünk intő példaul? S minő szempontból legyen a megfoghatatlanságok e csodálatos halmaza „tanulság” nekünk?

S mindenek fölött mi köze mindehhez a „részegítő serlegnek”? A cikkből nem tűnik ki, hogy Shuylers ivott volna, vagy felesége ivott volna, vagy gyermekei ittak volna, vagy ismerősei ittak volna, vagy a ló ivott volna, miért tehát a célzás a „részegítő serlegre”? Majdnem azt mondanám, hogy jobb lett volna ha mister Blake békén hagyta volna a részegítő serleget s akkor nem lett volna annyi baja a felháborító szerencsétlenséggel.

Ujra és újra elolvastam ezt az ostoba cikket a maga behízogó egyszerűségében, de bármennyire iparkodjam, nem tudok kiokoskodni belőle. Ugy látszik, csakugyan történt valami baleset, de lehetetlen megállapítani, hogy minő természetű volt s ki vallotta kárát.

Nem teszem szívesen, de kénytelen vagyok felkérni mister Blake-ot, hogy abban az esetben, ha netán egyik barátjával megint történnék valami, magyarázó jegyzeteket írjon cikkéhez, hogy megértsem belőle, miféle baleset történt és kit ért.

Inkább pusztuljon el mister Blake valamennyi barátja, hogy sem még egy ilyen irodalmi megfejtésének kísérlete engem az örület szélére sodorjon.

végéig kiterjesztett hatálya további egy hónapra, azaz 1911. év július hó végéig kiterjesztetik. 2. §. Ez a törvény 1911. évi július hó 1-ő napján lép életbe, de érvénye az 1911. évi állami költségvetésről szóló törvény életbeléptetésével megszűnik. Végrehajtásával a pénzügyminiszter bizatik meg. Budapest, 1911. évi június 19-én. Lukács László s. k., m. kir. pénzügyminiszter.

A javaslatot kiadják a pénzügyi bizottságnak.

Napirend előtt.

Szmrecsányi György napirend előtt kérészt, hogy reflektáljon Sándor Pál tegnapi beszédére, amely nem részesült elnöki megóvásban. Felolvassa Sándor Pál tegnapi beszédének az óvszerekről szóló részét. Megkérdezte az illető kereskedőtől, akire Sándor Pál hivatkozott s megállapította, hogy semmiféle pap ott óvszereket nem vásárolt. Követeli hogy Sándor Pál kérjen bocsánatot.

Sándor Pál ismerteti, hogy amikor tegnap a néppárt őt zavarta, olyat mondott ami máskor talán nem mondott volna. Sajnálja hogy ezt mondja. Ami az elnöki megóvás illeti, utal a Polónyi-Hock esetre. (Mozgás zaj a néppárton.)

Elnök kéri a szónokot, hogy az elnöki eljárást ne kritizálják.

Sándor Pál kijelenti, hogy a papokra vonatkozó adatot egy képviselő társától kapta akit azonban nem akar megnevezni.

Következik napirend szerint Rakovszky indítványának megokolása.

Az összeférhetlenség szigorítása.

Rakovszky István helyesnek találja, hogy a Ház csak egyszerűen tudomásul veheti az összeférhetlenségi jury ítéletét, de akkor az ítéletnek is olyannak kell lenni. Annál inkább kell kerülni olyan ítéleteket, amilyen a két legutóbbi volt, a melyek oly általános felháborodást keltek.

Elnök: A képviselő ur maga jegyezte meg, hogy az ítéletet nem lehet kritizálni, kérem, hogy tartsa magát ahhoz.

Rakovszky István: Ha az elnök ur ebben korlátozni akar, kénytelen lennék a szótól elállni, mert nem tudnám képviselői kötelességemet teljesíteni. (Mozgás.)

Lovász Márton: A szólásszabadságot korlátozása!

Elnök: Reméli, hogy a szónok megtalálja a módját annak, hogy indokolását kifejtsse. (Helyeslés.)

Rakovszky István: Ez a két ítélet okozta, hogy Szemcsényi György javaslatot nyújtott be az inkompatibilitási törvény megszüntetésére, mert jobb egy törvényt eltörölni, mint ilyen durván megsérteni. (Ugy van!)

Elnök: Nem lehet az ítélőjury ítéletét ilyen részletes bírálatnak alávetni. (Zaj.)

Ráth Endre: Hát a Kuria egy halálos ítéletét nem lehet szóvá tenni, ha a halálos ítélet eltörléséről van szó? (Ugy van! Zaj, mozgás.)

Rakovszky István: Akkor nem tudok tovább beszélni. (Halljuk!) Még sokkal botrányosabb báró Lévy esete, aki a legcsunyább üzleteket csinálta. (Mozgás.) Hivatkozik Deák Ferenc beszédére, aki már évtizedekkel ezelőtt botrányosnak tartotta az ilyen üzleteket. (Tetszés.) De lehetetlen az is, hogy a képviselő ilyen üzletek miatt ne tudja törvényhozói tisztét teljesíteni. Báró Lévy urról azt moudták, hogy nagy szakértelme van kivándorlási ügyekben s ime éppen most megy el, amikor a Pool szerződés van napirenden. (Ugy van!) Aki függ egy vállalatól, az nem tud önzellen lenni, azok a képviselők, akik tehát benn ülnek egy vállalatban, azok mind önzők. A két ítélet ellen nagyon kemény dolgokat kíván fölolvadni, a melyekért pedig az íróját az esküdtek felmentenék.

Elnök: Tisztázzuk a kérdést. Azért, hogy valaki sértőcíkket ír, azért, ha a képviselő ur felolvassa, vele szemben kell eljárnom. (Zaj.)

Polónyi Géza: Szólásszabadság van, sértésszabadság nincs.

Rakovszky István: Ha megjelenik egy súlyosan sértő cikk és én azt kívánom indítványozni, hogy megtörtént eljárást tegyünk folyamatba, nem tehetem, ha nem olvashatom fel. (Ugy van!)

Elnök: Legalább ne azonosítsa magát a képviselő ur a sértésekkel.

Rakovszky István felolvas ezután egy cikket, amely súlyosan kritizálja a két ítéletet és odakonkludál, hogy az ítélőképviselők nem tartották meg esküjüket.

Elnök: Mindjárt akar felelni, bár úgy látja, hogy nem akarta őt gyanúsítani. (Ugy van!) A névjegyzékben benn hagyta mindazokat, akik a múlt országgyűlésnek is tagjai voltak. Már ez is fölmenti a további mentegéstől.

Rakovszky István: Nem akar tovább foglalkozni ezzel a kérdéssel, csak azt kívánja, hogy az érdekinkompatibilitás esetében a független bízzák az ítélezést. Ez a terv már az eredeti törvény megalkotása alkalmával is fölmerült. Most elérkezett, a miniszterelnök ur szavai szerint is az ideje a reformálásra. Ha ellenzéki szempontból néznék, nem sürgene a reformot, mert ha egy ellenzéki képviselőt elítélnének, akkor a Széchenyi- és Léway esetek után világosan látható volna, hogy a kormánypartiakat futni engedik. A politikai élet tisztasága érdekében követeli indítványának napirendre tételeit.

A miniszterelnök mókázik.

Gróf Khuen-Héderváry Károly miniszterelnök: Sajnája, hogy Rakovszky indítványának indokolásában az összeférhetlenségi ítéletet vette bírálat alá, anélkül sokkal közelebb jutottak volna egymáshoz. Már egyszer kijelentette, hogy a törvényt revízió alá kell venni, azonban nem fogadja el az indítványt most, mert az ítélőzsűrit bánja. A törvény revíziója a választói reformmal együtt fog megtörténni. Kéri az indítvány mellőzését.

Elnök jelenti, hogy husznál több képviselő névszerinti szavazást kért. Ezt elrendeli, de előbb öt perc szünetet ad.

A névszerinti szavazás eredménye ez: igen 47, nem 107. Eszerint Rakovszky indítványát 60 szótöbbséggel elvetették.

Elnök bejelenti, hogy mielőtt napirendre térnének, Szmracsányi György mentelmi kérelmet akar előadni.

Szmracsányi előadja, hogy Beszkid Antal képviselő Podiliban, mikor beszámoló beszédét akart mondani, a csendőrök kiutasították. Ugyanigy járt három más községében is.

Elnök: Kiadatik a mentelmi bizottságnak s utasítja a bizottságot, hogy három nap alatt jelentést tegyen a Háznak.

Ezután áttértek

az igazságügyi-tárca

költségvetésének tárgyalására.

Nagy Ferenc előadó: Hosszasan ismereti a javaslatot. Szól a bírói kar statusrendezéséről. Szükségesnek tartaná a mi viszonyunk közt az automatikus előléptetését. Kívánna, hogy a bírói karba minél nagyobb számba aktív ügyvédek is meghívassanak. A bíróképzés reformjáról szólván, bírálja az abban kontemplált javaslatok célszerűségét. A jegyzői kar, a díjnokok és kezelő személyzet status rendezésében a javaslat már előrehaladást mutat fel, de még e tekintetben is volna kívánni való.

Áttér ezután igazságügypolitikai kérdések bírálatára. Kifogásolja, különösen a Kurian azt a nagy restanciát, melyről a jogkereső közönségnek állandóan van alkalma meggyőződnie. Oka pedig ennek leginkább az, hogy a kisegítő bírák száma a legutóbbi 4 évben 27-ről 9-re apadt és különösen az még, hogy a Kuria idejéből sokat vesz el a képviselőházi bíráskodás. Kéri a minisztert hogy e tekintetben is találjon módot az anomáliák megszüntetésére.

Az ügyvédképzés reformjának: a numerus clausus olyan fel-felbukkanó kérdésnek tartja, nem hiszi, hogy ez célhoz vezetne. Társadalmi uton kellene e tekintetben tenni valamit. A költségvetést általánosságban és részleteiben elfogadja.

Szalay Mihály: Az előadó ur adós maradt annak a bizalomnak megindokolásával, melylyel a tárca költségvetését elfogadásra ajánlotta. Ő is elismeréssel van a miniszternek lényes kvalitásaival, jogászai tehetségével szemben, de a javaslatot sem egyéni, sem pártpolitikai szempontból nem fogadja el.

A parasztkirály halála.

Második nap.

A békésgyulai tárgyalás iránt, melyen a két Zsilinszky fiut vonják feleltre Achim András haláláért, ma már nem volt oly nagy az érdeklődés, mint az első napon.

A terem azért teljesen megtelt. — Achim özvegye a tanuk padján foglalt helyet, két szép leánya pedig a hallgatóság soraiból figyelte a tárgyalást.

Fél kilenc órakor nyitotta meg Gálbory elnök a tárgyalást s intézkedett, hogy a két vádlottat a bíróság elé vezessék.

Szuronyos fogházőrök kísérték a terembe Zsilinszky Gábort és Zsilinszky Endrét.

Az elnök felolvastatja legelőbb a budapesti Friss Ujság május 9-iki számának egy cikkét, melynek ez volt a címe: „A parasztkirály birodalmából.” Ebben a cikkben dr. Székely Lajos bírálja Achim András izgága természetét. Egy későbbi ujságcikkben Székely dr. interjuban már sokkal enyhébben szól s Achim magatartásaért az urakat okolja, akik Achimot vádaskodással ugatják. Ugyancsak interjuban nyilatkozik Tóth György, a parasztpártnak kivált tagja, aki elmondta, hogy amikor Haller István keresztény-szocialista Csabára érkezett, Achim őt hozzáküldte e szavakkal:

— Csak menj! Mindegy akárki, csak pénzt lehessen tőle szerezni.

Dr. Fényes Samu konstatálja, hogy a „Friss Ujság” az interjúkat csak a vidéki példányokban jelentette meg, míg a főváros számára nyomtatott példányokból e cikkek kimaradtak.

Dr. Kenedi Géza védő ezzel szemben megállapítja, hogy a fővárosi lapok, ha helyi érdekű közleményekről van szó, sűrűn megcselekszik ezt.

Most a Békési Friss Ujság május 10 iki számában megjelent „Szózat Csaba népéhez” cikke került felolvasásra.

Az Achim-család ügyvédje, dr. Fényes Samu konstatálni kéri, hogy már a véres eset napján egy fővárosi esztap közölte, hogy mi

a két Zsilinszky védekezés, illetőleg, hogy mi lesz a vallomásuk. Szóval megállapítható, hogy Zsilinszkyéknek volt alkalmuk, mielőtt a letartóztatásuk megtörtént, a védekezésüket megbeszélni.

A bíróság e felolvasás iránt tett kérelmet elutasítja.

Az elsőrendű vádlotthoz, Zsilinszky Gáborhoz intéz most kérdést az elnök:

— Ha ön látta, hogy Achim a bátyján fekszik s torkolja, miért nem rántotta le róla?

— Endre bátyám helyzete válságos volt s nem volt időm fontolgatni, hogy mit tegyek.

Az elnök most intézkedik, hogy Achim Ilona tanu lépjen a terembe.

Achim Ilona vallomása.

Achim Ilona az elnök kérdéseire előadja, hogy gyermekkorától Achiméknél volt s Achim nagybátyja volt neki. A gyilkosság alkalmával ő volt az, aki a Zsilinszky-fiukat bejelentette s lapokat hozott ki nekik, hogy azok olvasással töltsék idejüket, amíg Achim felöltözködik. Elmondja, hogy ez reggel 8 órakor történt s az időt a két Vicián tartózkodott a házban, a vádlottak azonban őket nem láthatják, mert az ablak le volt függönyözve. Elmondja, hogy az egyik Zsilinszky-nél karóvastagságú bot volt s midőn az elnök megmutatja nekik a bűnjelként lefoglalt botot, azt mondja, hogy az nem az, amit ő látott, mert az vastagabb és sötétebb színű volt s ezt az elnök esküre való figyelmeztetése után is fenntartja. Ő aztán kiment s néhány pillanat múlva már kiáltásokat hallott, de a lövéseket nem hallotta. A kiáltásra aztán visszaszaladt s látta, amint a menekülő merénylők elébe állott az egyik Vicián s mankóját rájuk emelte, de az egyik Zsilinszky mellbe vágta, hogy melyik, azt nem tudja már. — Achim ekkor a szoba küszöbén állott és sem bot, se semmi nem volt nála.

Az elnök aztán felmutatja Achim pálcáját, melyről a Zsilinszkyek állították, hogy Achim kezében volt.

Erre vonatkozólag elmondja, hogy az az Achimé volt s a gyilkosság napján a spájzban állott, honnan csak másnap vették elő, midőn Andó kérte, hogy a csendőrségre vigye, mert onnan kérték.

Elmondja továbbá, hogy a Zsilinszkyék egyike kalap nélkül távozott s mikor ő az orvostól visszatért, a szoba szőnyegei fel voltak forgatva s véresek voltak. A botot Achim egyáltalában nem használta s már körül-belül egy éve a spájzban állott, mely a gyilkosság idején zárva volt.

Dr. Kenedy védő indítványára a tanu megesketését a bíróság mellőzi, míg Bóha cselédet ki nem hallgatja.

Vicián Mátyás kihallgatása.

Az elnök kérdésére előadja, hogy a gyilkosság napján azért ment Achimékhoz, mert Achim hívatta.

Látta, amint bejött a két fiatalember s hátramentek az udvarba s kérdezték Achim Ilonát:

— Itthon van e a képviselő ur?

Ott találkozott az apjával, kivel elbeszélgettek s ki mondta a Zsilinszky fiuknak, hogy ne menjenek be, de azt felelték, hogy sürgős dolguk van.

Az ajtót nem tették be maguk mögött. Hallotta, amint Achim kérdezte, hogy mit akarnak, mire ők azt felelték: „Most dögölni kell” s közvetlen ezután lövéseket hallottak. Majd Achim hangját hallották, ki azt kiáltotta: „Mátyás, Vicián bácsi lőnek

rám, gyilkosok". Erre ő bement az ebédlőbe s rájuk kiáltott: „Mit csináltok itt, az anyátok istenét". Ebben a pillanatban Achim féltelődte a Zsilinszky fiukat s kirohant az ebédlőbe, ahova a nagyobbik fiu még utána költ.

Ezután elmondja, hogy ő széket emelt Gáborra, de az revolvert emelt rá.

A szembesítésnél a két Zsilinszky vallomásoknak mondja Viczián vallomását.

Tanút megesketik.

Viczián Mihály.

Ezután Viczián Mátyás apját, Viczián Mihályt hallgatják ki. Öreg, sánta ember, tótosan és zavarosan beezél.

A házban való megjelenését úgy mondja el, mint fia, valamint Zsilinszkyék megjelenését is. A lövések számára azonban nem tud határozott felvilágosítást adni és ellentétbe kerül a vizsgálóbíróknál tett vallomásával.

Mikor az elnök erre figyelmezteti, azt mondja, hogy sohasem volt még törvény előtt és a vizsgálóbíró nagyon szigorú volt. A legsúlyosabb lövés — mondja — az volt, amikor a nagyságos ur kiszaladt és az egyik reá lőtt, Be akartam menni a szobába, az ajtónál összeütköztem Endrével. A harmadik lövés füstjét is láttam.

Öngyilkos fiatal asszony.

Marólugot ivott.

Tegnap a reggeli órákban sürgősen szolgáltatták a mentőket a Hunyadi-u. 20. sz. házhoz. A hamarosan megérkezett mentők egy egészen fiatal asszonyt találtak ott eszméletlen állapotban, rettenetes kinok között.

A fiatal 19 éves asszony Kovács Sándorné marólugot ivott s így akart megszabadulni az élettől, mely neki csak csalódást hozott. Pár hónappal ezelőtt ment ugyanis férjhez, a nálánál jóval idősebb Kovács Sándorhoz s házasságuk első heteit vidéken töltötték. Kevés ideig békeességben éltek, majd felütötte fejét közöttük a civakodás s ettől kezdve pokol volt a fiatal nő élete. Aztán szétváltak. A nő Debrecenbe jött s itt fünek-fánok elpanaszolta nagy baját s nem egyszer említette, hogy ki végzi magát. Tegnap reggel aztán végrehajtotta az öngyilkosságát.

Egy pohár vízben nagy mennyiségű oldatot készített s fenéig kiitta. A folyadék gyorsan hatott s nyomban elvesztette eszméletét.

A kórházban gyomormosást alkalmaztak, de még így is oly súlyos az állapota, hogy felépüléséhez nem sok a reménység.

Kifutó fiu felvétetik fizetéssel lapunk szerkesztőségében

Az aranyfogu ember.

A kabaré gavallérja. — Az elbocsátott pincér. — Hanusz Erzsébet a fogházban.

Szegedről jelentik: Az elmúlt vasárnap a Tisza-szállóban négyezer koronát loptak el Rieger Gyula magánzótól. Rieger azt vallotta, hogy a lopás napján a családja tagjain kívül senkivel sem érintkezett. Biztosan tudja, hogy vasárnap reggel, amikor a családjával együtt elment a leánya menyegzőjére, a pénze még megvolt. Délután három órakor tért vissza a szállodába, amikor rögtön hazautaztak. A lopás tehát csak délelőtt tíz órától délután három óráig történhetett. Fogalma sincs róla, hogy a lopást ki követhette el.

Riegerrel ellentétben a szálló portása határozottan emlékszik arra, hogy egy aranyfogu és feltűnően magas szőkehajú fiatalember járt akkor délelőtt a szállóban. S a szegedi rendőrségnek azt a gyanúját, hogy tényleg ez a fiatalember a tolvaj, megerősíti egy újabb körülmény is. Nevezetesen Szakáll József dr. rendőrkapitányt bizalmasan értesítették, hogy az elmúlt éjszakákon gyakran láttak a szegedi éjszakai mulatóhelyeken, különösen a Vigszinpad kabaréhelyiségében egy sötétkék ruhába öltözött fiatalembert, aki mindenütt leányok társaságában mulatott, pezsgőzött és általában feltűnően költekezett. A fiatalembernek két foga elül aranyból volt. A kapitány a bizalmas értesítésre detektíveket küldött a kabaré helyiségébe. A detektívek a tulajdonos vallomásából megállapították, hogy az aranyfogu ember tényleg több estén keresztül mulatott a kabaré helyiségében. A pénzt feltűnően szórta, de mivel jól öltözött uriembernek látszott, a költekezése senki előtt sem lett gyanússá. Többet azonban a kávéházban az aranyfogu emberről nem tudtak. A nevét és a lakását senki sem tudta megmondani.

Ez az ember mintegy három nap óta nem volt a szegedi kabaréban. Ugyálszik észrevette, hogy keresik és sietett még idején tovább állani.

A detektívek a kabaréban még egy újabb nyomra is akadtak. Volt ugyanis a kabarének egy pincére, aki fényesen keresett; de keresetét mindig elköltötte a nőkre. Éjjelenként mulatóról-mulatóra kószált és mindenütt úgy viselkedett, mint egy gavallér. Csakhamar azután anyagi zavarokba jutott s ezek miatt az állásából is elkelt bocsátani. Ennek a pincérnek is arany fogai voltak s ez a pincér álnéven az elmúlt héten két napig a Tisza-szállóban lakott. A rendőrség most ebben az irányban is folytatja a nyomozást.

Rendkívül érdekes a Hanusz Erzsébet sorsa. Ez a veszedelmes szélhámosnő szerelmi találkára jött Szegedre s a véletlenül ugyanakkor történt lopásnak a következtében jutott rendőrkézre.

Hanusz Erzsébetre a szegedi rendőrség mindeddig csak annyit tudott kideríteni, hogy álnéven szerepelt és lakás nélkül csavargott a városban. Ezért ítélte el a kihágási bíróság nyolc napi fogházra és harminc korona pénzbüntetésre.

Mivel azonban a budapesti államrendőrség értesítése szerint Hanusz Erzsébet veszedelmes szélhámosnő, a szegedi rendőrség most azután is nyomoz, hogy nem követett

e el Hanusz Erzsébet Szegeden is valami szélhámosnő.

Az már teljesen bizonyos, hogy a kalandornőnek a Tisza-szállóbeli lopásban semmi része sincsen. Legalább is a rendőrség eddig még a bűnrészességet sem bírta rábizonyítani. Ő maga körömszakadtáig tagad, sir és átkozódik a szerinte „méltatlan” letartóztatása miatt.

A feltűnően szép, szőkehajú kalandornő a tizennégyes számú cellában tölti ki a büntetését. Elegáns, legújabb divatu ruháját levette és helyette egy pongyolát kért a ruhátárából. Ebben ül a cellában, vagy pedig sétál a fogház folyosóján, rongyos, piszkos öltözetű csavargók között, akik sanda, csodálkozó szemekkel néznek utána. A kalandornő tegnap délután a rendőrség ellen is kikelt:

— Megálljatok, csak szabaduljak ki, feljelentem az egész rendőrséget a belügyminiszternél. Majd megtudjátok akkor, hogy ki vagyok én!

Ezt azonban a szegedi rendőrség anélkül is tudja, mert szombaton délelőtt érkezett meg a budapesti rendőrség bővebb értesítése, amelyből kitűnik, hogy Hanusz Erzsébet már éppen négyszer volt büntetve csalásért és lopásért. Hansz Erzsébetnek a Budapestben jó módban élő szülei még eddig nem is érdeklődtek elzúllott leányuk sorsáról.

A pasa és a janicsárjai.

Bakony az irodalomban.

Imigyen szólott a híres Szávay Jusuf pasa az ő hűséges janicsárjához, az irodalom berkeiben már többféle gonosz vérontást elkövetett kürtösnek hívott Gyorgyéhez:

— Eridj fiam és nyomozd ki azt a hallatlanul vakmerő firkaszt, aki tollának gyilkos hegyével bele mert szurni az én mennyei illatu leánderjeimen keresztül jéggel körülpáncélozott szívem hiuság-rekeszébe. Nyomozd ki és tiukosan eljövendő „Vasárnapunk” szentséges hasábjain mérgezett dárdáddal döf agyon a felségsértőt.

Gyorgyó, a jó és hűséges el is mene és maga mellé vévén csatlóstarsát a nyurga és Vojtnak csufolt másik Gyorgyét, el kezdtek szaglálózni.

Oly kitűnő volt a szimajuk, mint a vérebé, még sem tudták meg, hogy az én csekély személyem kicsoda, micsoda. Pedig kérdezték fütől-fától. Így csak részletesen akartak kivégezni.

Azt mondták, hogy patkány vagyok, mert e hatalmas pasa kin-rim zöngeményei közti, pardon, ők úgy mondták, hogy a kloakában mertem mászkálni.

Patentirozták maguk számára ez izlést és aztán kijelentették, hogy én piszok, szemtelen, perfid, analfabéta, hülye, bornirt, ostoba, kloakás patkány felségsértő vagyok, mert nem akarom a világ legnagyobb Jusuf pasáját, aki pedig Franz Molnár zsoldos vezért is legyürte hatalmas összeköttetéseivel és az ő személyiségének le nem rázhatásával a Kísfaludi-síkon, vezéremül és a költők királyául elismerni.

Hát kedves Gyorgyék, meg a fás-kamarában felségesen tündöklő pasa ur, elismerem mindezek után, hogy ti vagytok az erő, hatalom és izlés és hogy nekem, szegény tengő-lengő patkányocskának nem lett volna szabad kimutatni a leánderokről, hogy azok még számárkórónak sem illenek be.

Épp azért talpat nyalva kérem szives engedelmeket, hogy ne tapossatok össze végképp, inkább szólok Német Andrásnak, hogy hirdessen a világ leguzgabb lapjában,

1911. június 21. a hírből

hogyan ne támadja az orfeusot és inkább szemmet hunyok, ha még egyszer belegázol lapotok családok becsületébe és a függetlenül írni merészkedők belébe.

Szigeti Ferenc.

UJDONSÁGOK

A 'Debreczen' szerkesztősége és kiadóhivatala Darabos-u. 7. sz. a
Telefon 412.

Vágyakból fakadtam.

Én az űs vágyak méhéből fakadtam,
Vágyak örökös paraszából.
Azért kívánom a fűzes rózsákat
Sok idegen asszonyi-száról.

Azért ejtett nagy, szomorú rabságba
Engem a csókos, boros-lelkű éjjel.
Azért kell nékem kívánni a hajnalt
S beszélni hozzá panaszos beszéddel.

Azért kell nékem barangolni mindég
Zugos utaidon, megölő Város.
Azért kell nékem a bus élet harcra,
A megliporó, s halálos.

— Én az űs vágyak méhéből fakadtam;
Lobogó mágya a lelkem, a vérem.
Sámson vagyok az örök akarásban,
S céltalan céloom soha el nem érem!

Hogy mért vagyok, hogy kinek lettem?
Démonom mért ver nagyot-vágyó lázba?
Mivégre születtem Vágy-anyamból?
Kutatom, s kikacag az örök Hiába.

Husom-hervasztó tantalusz-nyomorom,
Bus-magamát már be furnám a földbe.
De örült sorsom rám dörgeti átkát:
Néked égned kell! égni örökre!

Simonka György.

— A király. Bécsből jelentik nekünk!
Ő felsége ma délelőtt Schiessl báró kabinet-igazgatót a Hermes-villában fogadta. Schiessl báró ő felségének jelentéseket tett. Délelőtt 11 órakor ő felsége Windischgrätz Oitó herceget külön kihallgatáson fogadta.

— Rendelet a szállodásokhoz. Debreczen főkapitánya a belügyminiszter leirata folytán rendeletet adott ki a szálloda és szállástulajdonosokhoz. A rendeletben felhívja a főkapitány a szállótulajdonosok figyelmét a Velencéből vagy Konstantinápolyból érkező vendégekre. Kötelesek a vendégek megérkezéséről a belvárosi rendőrkapitányságot értesíteni. A rendelet ellen vétő szálló- és szállástulajdonosokat szigorúan megbüntetik.

— A főiskola sénior és a Homokkert. Bereczki József — ki az 1910—11 iskolai évben sénior volt — vasárnap délelőtt az ottlévő imaházban szép beszéd kíséretében bucsuzott el hivatól, hogy tanulmányai öregbítésére külföldi egyetemre távozzék. Bereczki József hason nevű lelkész fia kiváló szónok és nagyképzetségű ifjú lelkész bucsubeszéde elhangzása után Deák Ferenc bírbírókossági elnök üdvözölte és köszönte meg a bhivek nevében buzgólkodását.

— Lezuhant a villamosról. Kazár Mihály villamos vasúti ellenőr ismert alakja a városnak. Az öreg régóta van a helyivasut szolgálatában. Az öreg ellenőrt tegnapelőtt súlyos katasztrófa érte. A Halvan-utcai vonalon teljesített szolgálatot, amikor is a mozgókocsi elején oly szerencsétlenül ugrott le, hogy a kerekek átmentek a jobb lábán. A súlyosan megsebesült ellenőrt beszállították egy helybeli szanatóriumba s ott amputálták az összeroncsolt lábát.

A homokkerti ovoda vizsgálja. A Homokkert külvárosban minden évben eseményszámba megy a homokkerti ovoda vizsgálja. Az idei vizsga szombaton délelőtt folyt le, a szülők és az érdeklődő nagyközönség részvételével. Ez alkalomkor a város részéről K. Tóth Mihály kulturatanácsnok valamint a kertségvezető is. Elismerés illeti Korompai Gyuláné óvónőt, ki a homokkerti menházat ovodai színvonalra emelte Valóban dicséretre méltó szorgalmat és buzgóságot fejt ki a kicsinyek kiképzésében. Ezek az apróságok bámulatra méltó dolgokat produkálnak. A kicsinyek közül kikell emelni: Neuhauser Joliktát és Hajdu Sanyiktát. A homokkerti olvasó-kör ez alkalomból is cukorkával kedveskedett a kicsinyeknek.

— Adomány Özv. Bészler Károlyné urnó néhai férje kegyeletes emlékére 100 korona adományt juttatott a Debreczen városi és Hajdumegyei Rabsegélyző Egyesület pénztárába. Fogadja a nemes lelkű adományozó egyesületünk hálás köszönetét. Debreczen, 1911. évi június hó 20. Nagy Kálmán titkár.

— Akit Amerikában keresnek. Vrábel Pál volt számbokréti jegyző hosszabb idejű betegeskedés után a nyitrai kórházban meghalt. Vrábel volt az, aki mint jegyző nagyszatású sikkasztásokat követett el és akit ezért fegyelmileg mozdítottak el állásától. — Senki sem tudta, hogy ő a nyitrai kórházban fekszik. Az volt a vélemény, hogy Vrábel jegyző Amerikába szökött. A hatóságok nem is keresték ide haza.

— Megdorgolt bibornok. Milanói lapok jelentik, hogy Ferrari biboros érsek a Vatikánban nemcsak kegyvesztett lett modernista érzelmei miatt, hanem a pápa elhatározta, hogy elmozdítja az érsekségtől és valamely külföldi nunciaturára küldi. Egyházi körökben ezt nem hiszik, mert Ferrari nem modernista. Egyetlen vélté az, hogy nem ért egyet a Vatikánnal a katolikus papnevelő-intézetek szervezetének ügyében. Ferrarit a pápa mára kihallgatásra rendelte.

— Siketnémák vizsgálata. Tegnap tartották meg a siketnémák vizsgálatát az intézet helyiségében. Ez alkalommal nemcsak a siketnémák értelmes feleletei keltettek méltó feltűnést, hanem kézimunka-készítményei is, melyek csinosság és olcsóság dolgában minden ilyenmű készítménnyel kiállják a versenyt. Sok a vizsgálat alkalmával el is kelt közülök. Ami még megmaradt, naponkint a délutáni órákban megtekinthető és megvásárolható. Különösen a női kézimunkák érdemelnek figyelmet.

— Elfogott tolvaj. Gósi Miklós főtéri kereskedő feljelentést tett a rendőrségen, hogy áruraktárát valaki meglopja. A rendőrség a tolvajt elfogta. Ez nem más, mint Herbálz Miklós tanuló, aki Gósi Miklósnál van alkalmazásban. A kár 140 korona. A rendőrség Herbálz szülői ellen orgazdaság címén folytatja a vizsgálatot.

— Magyar nevek. A belügyminiszter megengedte Eberl Ferenc debreczeni lakosnak és gyermekeinek, hogy nevét Erdős-re változtassák. — Weinberger József főreáliskolai tanuló Vargá-ra változtatta nevét.

— Fegyver gyermekében. Csaknem mindennapra jut egy-egy az esetek közül, midőn éretlen gyerekek szerencsétlenséget okoznak a kezökbe nem való fegyverrel. Tegnap történt Nagylétán, hogy három pásztorfiu lovakat őrzött a mezőn s egyik társuk dicsekedett vele, hogy Debreczenben járva egy fegyvert vásárolt, melyet társai unszolására elővett s annak szerkezetét magyarázgatta. Egyet lőtt is a levegőbe, de midőn a kilőtt golyó hüvelyét akarta kipiszkálni, a fegyver ujólag elsült s a fiu testébe fúródott a golyó. A szerencsétlenül járt fiut dr Halász Áron orvos vette kezelés alá. Állapota súlyos, de talán megmenthető lesz az életnek.

— Nyilvános köszönet. Debreczen szab. kir. város nő- és fiu iparostanonciskolájában kiváló iparos tanulók megjutalmazására N. N. ur 20 kor. és az Asztalos ipartársulat 10 koronát voltak szivesek adományozni. Mely összeget, midőn a jutalmazandó tanulók nevében is ezuttal hálásan megköszönve nyugtázok, vagyok Debreczen 1911. június hó 20. Csurka István ipariskolai igazgató.

— Tolvaj cseléd. Kiss József panaszt tett a rendőrségen, hogy Nagy P. Margit 20 éves cselédleány eltulajdonított tőle 50 kor. készpénzt és egy arany gyűrűt, mintegy 20 kor. értékben s aztán megszökött. A rendőrség megindította a tolvaj leány ellen az eljárást és sikerült is a leányt Sárádon elfogni. A csendőrök visszahozták a leányt Debreczenbe s megmotozása alkalmával hiánytalanul megtalálták nála az ellopott ötven koronát, valamint az aranygyűrűt is.

Szepességi tanító a jövő tanévre 1—2 magyar gyermeket a német nyelv elsajátítása céljából teljes ellátásra elfogad. A német nyelvnek szóban és írásban való eredményes megtanulásáért kezességet vállal. Cim: Szedélyi József községi tanító Bindt, u. p. Márkusfalva (Szepesmegye.)

Mindenféle

Nyomtatványokat

olcsón készít

HOROVITZ ZSIGMOND

könyvnyomdája

Darabos-utca 7. sz. a.

Jön a kolera!

Már Velencében és Grácban
grasszál.

Rostás István rendőrfőkapitány
rendelete.

Velencéből és Grácból ijesztő kolera-hírek röpültek világgá a napokban. E két helyen állítólag több kolerás megbetegedés történt. A belügyminiszter ennek hatása alatt táviratilag utasította az alantok hatóságokat, hogy hatáskörükben minden lehető óvintézkedést tegyenek meg, nehogy a kolera e két fertőzött helyről hozzánk behurcoltassék.

Rostás István rendőrfőkapitány erre vonatkozólag tegnap a következő rendeletet bocsájította ki a nagy közönséghez:

A koleraveszély elhárítása érdekében a belügyminiszter 85898—911. III. d. szám alatt körendeletet bocsájított ki, a mely szerint a Velencéből és Konstantinápolyból érkező egyének egészségi állapota öt napon át megfigyelendő.

Ezen miniszteri rendelet folytán a főkapitány felhívja a város lakosságát, különösen pedig a szálló és szállás adó tulajdonosokat, valamint egyes köz- és magánhivatalok és vállalatok vezetését, hogy a Velencéből, Konstantinápolyból vagy más, kolerával fertőzött vidékekről érkező egyéneket az

ideérkezés után a miniszteri rendeletben elrendelt orvosi vizsgálat fogantatása végett a rendes bejelentésen kívül s azonfelül hivatalos óra alatt, vagyis délelőtt 8 órától délután 1 óráig a belvárosi rendőrkapitányságnak (telefonszám 27.) hivatalos órában belől pedig a központi ügyeletet tartó rendőrtisztviselőnek (telefonszám 45.) minden egyes esetben feltétlenül és haladéktalanul (esetleg telefon útján) és annyival is inkább jelenték, mert amennyiben ezt elmulasztják, tekintve attól, hogy a bejelentést elmulasztó ellen a kihágási eljárás minden egyes esetben folyamatba tételek, a mulasztásból származó veszélyekért is felelősségre vonható.

Eddig szól a rendelet.

A főkapitány ezenkívül külön felhívta a csatornaépítési vállalatot, hogy idegenből érkező, különösen olasz munkásokat a megérkezés után azonnal jelentésük be a rendőrségnél, hogy az idejekorán megtehesse a fertőtlenítésre vonatkozó szükséges intézkedéseket.

TÁVIRATOK.

Bier főhadnagy megérkezett.

Száztizenöt kilométer 58 perc alatt.

B u d a p e s t, június 20. Bier főhadnagy ma reggel 7 óra 35 perckor a rákosi repülőtérré érkezett repülőgéppel. Ott várta a helyőrség tisztikara, továbbá az Aero-Club vezetősége. A várakozók nagy ovációban részesítették a levegőből alá szálló főhadnagyot, aki a száztizenöt kilométeres légi utat 58 perc alatt tette meg.

A pápa a halotthamvasztás ellen.

Róma, június 20. A Vatikán svájci testőrségének parancsnoka, Hőber beszéli, hogy X. Pius pápa kárhoztatja a halotthamvasztást. A multkoriban Hőber ezredessel beszélgetve, azt mondta a pápa, hogy végrendeletében intézkedett temetéséről. Azt kívánja, hogy be se balzsamozzák, hanem minél hamarabb földeljük el. Sirban akar eltemettetni, nem kriptában.

Lezuhant aviatikus.

Mezires, június 20. Gachet aviatikus Mohon elhagyása után 30 méter magasságból lezuhant és a jobb térdén súlyosan megsebesült.

Menekülő miniszterelnök.

Berlin, június 20. A minap hír jött Teheránból, hogy Sipahdar miniszterelnök megszökött, mert félt, hogy a regens kivégezteti. Sipahdarnak nem sikerült elmenekülnie a perzsa határon át. Most egy londoni távirat jelenti, hogy Restben elfogták.

TÖRÉVNYKEZÉS.

S Furfangos család. Érdekes ügyben ítélkezett tegnap délelőtt a debreceni királyi törvényszék. A vádlottak padján Nagy András és a felesége sámsoni lakosok ültek, a kiket az ügyészség csalással vádolt. A házaspár a mult év tavaszán beállított Des Combes Henrik ügyvédhez s mint Kovács Ferenc és neje mutatkoztak be. Arra kérték, hogy eszközöljön ki részükre 500 korona

kölcsönt ingatlanukra való betáblázásra. — Nagyéknak semmijük sincs, ellenben Kovács Ferencéknek van vagyonuk s így az ötszáz koronát megszavazták. Mikor a betáblázás megírtént, a furfangos család kiderült s így az ál Kovácsékat leleplezték. A kir. törvényszék tegnap ítélkezett ebben az ügyben és Nagy András 1 évi, a feleségét 9 hónapi börtönre ítélte. Az ítélet ellen úgy az ügyész, mint a vádlottak felebbezték.

KÖZGAZDASÁG.

Budapesti gabonafőzsde.

(Déli zárlat.)

Budapest, június 20.

Az árak 50 kilogrammonként	
buza máj.	—
buza okt.	11'89—11'95.
rozs okt.	9'37—09'41.
zab május.	—
zab okt.	8'30—8'32.
Tengeri juli. 1911.	7'16—7'21.
Tengeri aug 1911.	7'34—7'27.

Ertéktőzsde. Osztrák hitelrészvény 650.75
Magyar hitelrészvény 838'—.

REGÉNY.

A régi jó világból.

Folytatás.

— Már hogy volna ártatlan — mikor az árvák ládáját üresen találták a kulcs pedig kendteknél volt? Nyilvánvaló dolog tehát, hogy a pénzt csak kendtek közül vehette el valamilyik! — kiáltá a szolgabíró, amire Sebestyén uram nagy bölcsen helyeslést bólintgatott.

— Hogy vettük volna mi el a pénzt, mikor minden órán várhattuk, hogy számon kéri tőlünk? És aztán hétről-hétre hol hozzá tesznek, hol meg kivesszenek belőle, — mondá az asszony nekibátorodva.

— Nem az itt a kérdés, hogy számon kéri, hanem az, hogy pénzt kivették, ellopták, azt pedig más nem tehetette, mint a kend férje! — kiáltá a szolgabíró, kit az asszony ellenvetése ingatótt okoskodásában.

E szavakra Pozsár József alácsüggött fejét lassan fölemelte és halovány arcát a szolgabíró felé fordítva, fölemelte kezét és három ujját ég felé nyujtva, gyöngye de határozott hangon ezt mondá:

— Nem uram! az egy élő Istenre mondom, hogy én a pénzhez egy ujjal sem nyultam!

— És hát mért roskadt annyira össze, midőn elfogták? Haloványarca is elárulja, hogy kend a vétkes! — mondá a szolgabíró, megilletődöttségét ismét erőtetett keménység által akarta elrejtteni.

— Nem azért roskadtam össze, mert büns vagyok, hanem azért uram, mert ártatlan vagyok, és együgyű paraszt létemre ártatlanságomategyedül Isten előtt tudom csak bizonyítani — mondá Pozsár lassan-lassan visszanyerve nyugodtságát.

— Ismerjük már ezt a nótát! Együgyűnek mondjuk magunkat, hogy annál jobban tagadhassunk mindent. De az ellen is van orvosság! Miska vezesdki és ha huszonöténel nem fog valani, vágj reá ötvenet — kiáltá a hajdunak,

— Ha akarja a tekintetes ur, hogy magamra valljak, hát ugys megteszem. Rakja elébem a szavakat és én utána mondom, csak ne veressen meg, mert én azt tul nem élem, — könyörgé a szegény ember, összekulcsolt kezeit a szolgabíró elé elve.

— Hát vallja meg, hogy a ládát kend ürtette ki! — káltá a szolgabíró.

— De hát minek valljam azt, mikor ugys kész vagyok az egész kárt megtéríteni! — sza-

bódék a szegény ember, homlokáról a nehéz veritékcseppeket letörölvén, miket a nagy kin és félelem fakasztottak oda.

— Igen? Tehát meg akarja téríteni a pénzt? És miért akarja megtéríteni? Ugy-e, mert elsikkasztotta! No, most csak vallja meg szaporán, hogy elsikkasztotta! — mondá a szolgabíró, elhagyva székét, és mord, fenyegető arccal Pozsár előtt megállva.

— Nem azért, tekintetes szolgabíró uram, hanem a szegény árvákért. Az ő pénzüik volt, mi nálam elveszett, és egyik is, másik is méltán átokkal illethetne engemet! — viszonzá Pozsár.

— Kifogás! kifoags! Ismerjük már ezt a nótát! Azzal nem vágja ki magát én nálam. De majd másképp beszél, ha a somfabot a hátán hegedül! Miska, vallasd csak ez embert! — mondá a hajduhoz.

— Miska lassu léptekkel közeledett Pozsárhoz. Ott hegyesen kifent bajuszát hatalmasan sodorgatni kezdé, öklelő módra kajlára. Látszott rajta, hogy a szolgabíró parancsa nem igen van ingére.

Zsuzsi asszony pedig — midőn a hajdu férjéhez közelített — egy lépést tett előre a szolgabíróhoz, aztán düh- és fájdalomtól szikrázó szemekkel állt meg előtte.

— Ha a tekintetes ur erőnek erejével veretni akar — mondá reszkető de elhatározott hangon — ám itt vagyok én. Én csak egy gyarló asszony vagyok ugyan; de az uramnak hitese felesége és én erősebb vagyok nálánál. Maga is láthatja a tekintetes ur, hogy erősebb vagyok nálánál. Nézze csak már is mennyire meg van törve, minek akarna hát gyilkossa lenni! Azért hát veressen meg engem! Én jobban fogom állani! Én reám akár százig is csapathat, mégsem fogom lelkeket hazugsággal terhelni. De uramgyenge, félnék ember és kinjában még magára vall. Azért tehát tekintetes szolgabíró ur — még egyszer megmondom — az én uramat meg ne illesse senki hajduja, mert az élő Istenre esküszöm, életével játszik az, aki hozzá mer nyulni! És ha mindjárt izre darabra vágják a testemet: én fogom azt megölni, tekintetes ur, én!...

Az utolsó szavakat már csak fuldokló, ríkácsoló hangon mondhatta az asszony, mert a düh és a kétségbeesés csaknem örjögövé tették.

E váratlan fordulatra az asztal körüli uri emberek mind elhagyva helyüket, kíváncsian előre dugták fejeiket. Tekintetes Sebestyén uram pedig, hogy a mulatságos jelenet mellett a dohánzás is kárba ne vesszen, nagy öblös tajték pipáját az írődeák hatalmas üstökére támasztva úgy nyujtotta fejét előre, fogai között valamf deák mondatot morzsolgatva, mely magyarul úgy jó ki, hogy e nyomorult pórnpet embersegre kell tanítani; de csak úgy magában dünyögtette el, alig hallhatólag; mert a tekintetes ur nem igen volt képes nagy eszméit diák nyelven fenszóval érthetőleg kifejezni.

Folytatjuk.

ÜDVÖZLET GRÁZBÓL!

Mielőtt szükségletet fedezi, kérje tőlem gazdag tartalmu mintagyűjteményemet, a legjobb styriai

férfi- és női loden-ról

vadász-, erdész-, turista, rodel és ski-sport és mindazok részére, akik a különféle időjárásoknak kitéve vannak, de különösen az én valódi styriai nő loden-ról gyönyörű mintákkal, utazási- és séta-kosztümöknek, valamint összes divatszövetjeimről, férfi- és gyermek-ruhák, felöltők, ulster a legolcsóbbtól a legfinomabb minőségben az általánosan elismert lelkiismeretes első és legnagyobb loden-kiviteli cégtől

VINZENZ OBLACK

es. és kir. udvari posztó-szálító

Graz, Murgasse 9. sz.

Mintakönyvek szabómesterek és szabónők részére kívánatra rendelkezésükre állanak.

Szép akar lenni ?

SZEPLŐS, RÁNCZOS ARCZOT HÓFÉHÉRRÉ és ÜDÉVÉ VARÁZSOL a hölgyeknek ma már kedvencz szépség ápoló szere a

„Márta Crém“

Rövid használat után meglepő eredmény mutatkozik, SZEPLŐT, PATTANÁST és bármily arcztisztatlanságot BIZTOSAN ELTÜNTETT.

Teljes ártalmatlanságáért kezesség !

1. TÉGELY MÁRTA CRÉM 1 KORONA
HOZZRVALÓ SZAPPAN 70 FILLÉR
MÁRTA POWDER fehér, crém és rózsaszín színben 120 korona.

Kapható

Wachsmann Jenő és Társa
egyedüli készítőknél drougeria Szabadka.

Budapesti főraktárak Török József Király-utca 12 Török Sándor „Opera“ gyógyszer-tár Andrassy-ut

CSÁSZÁRFÜRDŐ

BUDAPESTEN.

Nyári és téli gyógyhely, a magyar irgalmasrend tulajdona. Elsőrangú kénes hévízű gyógyfürdő; modern berendezésű gőzfürdő, kényelmes iszapfürdők, iszaporogatók, uszodák, külön hölgyek és urak részére. Török-, kő- és márványfürdők; hőlég-, szénsavas- és villamos vízfürdők. — A fürdők kitűnő eredménnyel használatnak főleg csuzosbántalmaknál és idegbajok ellen. — Ivó-kúra a légzőszervek hurutos eseteiben s altesti pangásoknál. 200 kényelmes lakószoba. Szolid kezelés, jótányos árak. — Gyógy- és zenedij nincs. Prospektust ingyen és bérmentve küld.

Igazgatóság.

FÉLIX-gyógyfürdő

Téli és nyári gyógyhely.

== Nagyvárad mellett. ==

Európa leggazdagabb kénes hévíz-forrása, vízhőfoka 49. C. 17 millió liter napi mennyiség.

Csuz, köszvény, ischiás, izzadmányok és női betegségek ellen.

1909. évben 9200 beteg hagyta el gyógyultán és javultán a páratlanul hatásos Félix-fürdő gyógyforrásait, tükör-kád, iszap mód és szénsavas fürdők, 250 kényelmes lakószoba, társalgó, zongora- és olvasóterem, kitűnő vendéglők, állandó elsőrendű cigányzene, vasárnaponként katonazene, tennispálya, gondozott sétautak. 400 holdas park és fenyveserdő, 16 személyvonat közlekedik május 1-től a Félix-fürdő állomására naponta.

Posta, távirta, interurban telefon. Curtaxe és zenedij nincs. Egész éven át nyitva.

Éves 1000: aranyérem; legnagyobb kitértetés

R. WOLF MAGDEBURG-BUCKAU
Művelője:
Boros Artur okl. gépészmérnök,
BUDAPEST, VI., Teréz-körút 29.

Járkeres és helyhez kötött telített és szabadalmazott
**túlhevített gőzzel
működő lokomobilok**

WOLF eredeti szerkezete 10 — 800 lóerőig.

Az ipar és mezőgazdaság leggazdaságosabb, legtartósabb és legmegbízhatóbb üzemgépjei.

Összegyűjtés 700 000 lóerőig feljül

Telefon 412. szám.

Könyvnyomda

Hirlapkiadóvállalat

áthelyezés

A Stenczinger-ház lebontása folytán 1901. év óta fennálló

Könyvnyomdamat

a hirlapkiadó vállalattal együtt május hóban áthelyeztem **Darabos-utca 7. sz.** házamba.

Ez alkalomból könyvnyomdamat **szedőgépekkel és új modern anyagokkal villamos üzemre** rendezem be, úgy, hogy a legkényesebb igényeket is minden tekintetben kielégíthetem.

A n. é. közönség további b. pártfogását kérem mély tisztelettel

Horovitz Zsigmond.
Telefon 330.

Házlebontás miatt

Piac-utca 12. szám alatt levő papirüzletemben **fényképészeti cikkek és levélpapírok** jutányos árban beszerezhetők.

Apró hirdetések.

28 krajczárért fejel férfi vagy női harisnyat BENYATS EMIL villanyerőre berendezett harisnygyára. Debrecen, Tiszapalota.

Csizmadiamesterek csizmaszárba való papirost kiló és mázsáknint olcsón beszerezhetik Horovitz Zsigmond papirtüzetében Piacz-utca 12.

Elegánsan butorozott különbejáratu utcai szoba villanyvilágítással Darabos-utca 7. sz. alatt kiadó.

Fajbaromfi, fajebek, nyulak, diszgalambok, madarak, élő méhek stb.-ről érdekes és nélkülözhetetlen árjegyzéket küld bérmentve Diana-telep, Tar (Hevesm.)

Kifutó fiu lapunk szerkesztőségébe felvétetik.

A Formal megszünteti a kéz és lábizzadást, ára 1 korona Kubek Sándor „Meváltó” gyógyszer-tárában Debreczen, Tiszapalota.

Egyszerű és különleges órákat szakszerűen javít Apródy József műórás Piac-utca 12. sz. (Stenczinger-ház).

Házmesterek kerestelik gyermektelen házaspár fizetéssel. Cim a kiadóhivatalba.

Egy rollós ajtó betéttel és kétszárnyu üveg-ajtóval eladó. Bővebbet Darabos-utca 7. sz.

Egy vasúti, ipari célra nagyon alkalmas, eladó. Bővebbet a kiadóhivatalban.

Épületi vályog jutányosan eladó Széchenyi-kert 3. sz.

Fizetés-sel tanuló felvétetik Apródy József mű-órásnál Piacz-utca 12.

Ákáczzöldőkarót, 1. rendű, 2 méteres, 20,000 db. egészben, vagy részletekben elad a hosszupályii-uradalom tisztartói hivatala. Hosszapályi (Bihar.-m.)

Butorokat, konyhaberendezéseket raktáron tart Bálint József asztalos (Csapó) Berek-utca 8.

Hajhullás és korpa képződés elle
nincs jobb az

Amerikai Hajpetrolnál Ára
1-50 tillér

KUBEK SÁNDOR

„Meváltó” gyógyszer-tárában.
Debreczen, Tiszapalota

Kerti padokat,

Kerti fecskendőket,
valamint

I-ső rendű Gépszijat
és csépléshez gépészeti cikkeket ajánl:

SESZTINA LAJOS

vaskereskedése

Debreczen, Piacz-utca 23.

Rövid az éjszaka

mulassunk hát

a Széchenyi kávéházban,

a vasuti állomással szemben,

mely teljesen ujonnan és kényelmesen

rendeztetett be.

Honi ipar!

Telefon 691.

Turul
Cipő

elismert
legjobb, legelegánsabb és legolcsóbb
hazai gyártmány.

Turul Cipőgyár r.-t.
Temesvár.

A monarkia legnagyobb cipőgyára.

Fiókraktár: **DEBRECZEN.**

Piac-utca 48. sz. Szent Anna-utca
sarkán.

130 saját kül- és belföldi fiókraktár.

Árjegyzék ingyen és bérmentve.

18,000 pár heti gyártás.